

Нижче наводимо пропозиції щодо виконання основних заходів реалізації концепції розвитку регіональної статистики в Україні.

Назва заходу	Виконавець
1. Розробка методології, комплексні статистичні оцінки та підготовка публікацій у розрізі таких сфер державної регіональної соціально-економічної політики. Оцінювання і порівнювання	Управління регіональної статистики Держкомстату України; НДІ статистики Держкомстату України; ІРД НАН України; РАПС України
1.1. Рівня життя населення у регіонах України	НАН України за участю обласних управлінь статистики Держкомстату України
1.2. Рівня економічної активності населення у регіонах України	Держкомстату України
1.3. Ефективності використання місцевих ресурсів у регіонах України	Управління регіональної статистики Держкомстату України; НДІ статистики Держкомстату України; ІРД НАН України; РАПС України
1.4. Соціального облаштування регіонів України	НАН України за участю обласних управлінь статистики Держкомстату України
1.5. Рівня промислової діяльності у регіонах України	Управління регіональної статистики Держкомстату України; НДІ статистики Держкомстату України; ІРД НАН України; РАПС України
1.6. Рівня рекреаційно-туристичної діяльності у регіонах України	НАН України за участю обласних управлінь статистики Держкомстату України
1.7. Рівня науково-освітньої діяльності у регіонах України	НАН України за участю обласних управлінь статистики Держкомстату України
1.8. Соціально-економічного стану діяльності у євро регіонах, створених за участю України	Держкомстату України
1.9. Ефективності енерговикористання і енергозбереження у регіонах України	НАН України за участю обласних управлінь статистики Держкомстату України
1.10. Ефективності діяльності у регіонах	НАН України за участю обласних управлінь статистики Держкомстату України
1.11. Ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності у регіонах	НАН України за участю обласних управлінь статистики Держкомстату України
2. Уточнення методології, оцінювання соціально-економічного стану в регіонах України та регіонах 3-го рівня на підставі розрахунку і порівняння інтегральних статистичних показників	НДІ статистики Держкомстату України; ІРД НАН України; РАПС України
3. Розробка методології та положень щодо організації статистичного оцінювання і порівнювання соціально-економічного стану в регіонах 4-го і 5-го рівнів	Управління регіональної статистики Держкомстату України за участю обласних управлінь статистики
3.1. Розробка положень про організацію та методології муніципальної статистики	Держкомстат України
3.2. Розробка положень про організацію та методології сільської статистики	Держкомстат України
3.3. Розробка положення щодо організації єдиної системи вибіркового спостереження, яка була б репрезентативною для держави у цілому, області, району, населеного пункту, території сільської ради	Держкомстат України

- 3.4. Створення єдиної мережі інтерв'юєрів, контролерів, які здійснюють збір статистичної інформації як постійних, так і одноразових тематичних спостережень Держкомстат України
- 4. Уніфікація форм організації даних регіональної статистики**
- 4.1. Розробка методологічних засад створення і функціонування єдиного каталогу об'єктів статистичного оцінювання соціально-економічного стану (розвитку) регіонів усіх рівнів НДІ статистики Держкомстату України
- 4.2. Уточнення положень про організацію і ведення адміністративних інформаційних реєстрів та їхнього використання як джерела здійснення статистичних оцінювань соціально-економічного розвитку регіонів Управління регіональної статистики Держкомстату України
- 4.3. Розробка методологічних засад створення і функціонування єдиного каталогу і структури аналітичних таблиць регіональної статистики для регіонів усіх рівнів НДІ статистики Держкомстату України
- 4.4. Організація статистичних даних на всіх рівнях регіональної статистики (в усіх територіальних органах Держкомстату України) згідно з єдиним каталогом та структурою аналітичних таблиць Територіальні управління статистики
- 5. Вдосконалення методології статистичного оцінювання результатів економічної діяльності у регіонах України і регіонах адміністративно-територіальних одиниць**
- 5.1. Вдосконалення методології розрахунку залової доданої вартості на регіональному рівні Територіальні управління статистики Держкомстату України
- 5.2. Вирішення питань розподілу обсягу доданої вартості і обсягів виробництва територіально чисельності зайнятих за місцем здійснення виробництва і за місцем реєстрації підприємства НДІ статистики Держкомстату України
- 5.3. Запровадження наближеного способу оцінювання економічного зростання регіонів через розрахунок агрегатних показників — оцінок обсягів виробництва у окремих галузях економічної діяльності НДІ статистики Держкомстату України
- 6. Створення єдиної електронної бази (мережі) територіальних статистичних даних як частини єдиної інформаційної системи регіону**

- 6.1. Розробка пропозицій щодо концепції і програмного забезпечення ведення єдиної електронної інформаційної (довідкової — управлінської) бази даних на загальнодержавному рівні, на рівні області, району, населеного пункту на засадах одноразового введення інформації про соціально-економічну подію, явище і використання її для всіх можливих потреб в усіх відомствах державного управління
- 6.2. Створення мережі баз електронних даних підприємство — установи, що здійснюють статистичний облік — районний відділ статистики — обласне управління статистики на основі Єдиного каталогу аналітичних статистичних таблиць
- 6.3. Розробка нормативно-правових положень про роботу з єдиною електронною базою статистичних даних, зокрема, формування замовлень на статистичну інформацію, розповсюдження статистичної інформації через Інтернет тощо
- 7. Уніфікація структури статистичних публікацій з порівнянням соціально-економічного стану в регіонах усіх рівнів**
- 7.1. Розробка на основі єдиного каталогу аналітичних таблиць регіональної статистики, макету статистичних щорічників про:
- 7.1.1. Соціально-економічний стан у регіонах (адміністративних областях) України
- 7.1.2. Соціально-економічний стан у регіонах (районах і містах) адміністративних областей
- 7.1.3. Тенденції соціально-економічного розвитку в адміністративних областях України (статистичний портрет)
- 7.1.4. Тенденції соціально-економічного розвитку в регіонах і містах області
- 7.1.5. Оцінка стану виробництва і споживання, попиту і пропозицій на регіональних (обласних) ринках товарів та послуг
- НДІ статистики Держкомстату України
- Територіальні управління статистики Держкомстату України
- Управління регіональної статистики Держкомстату України
- Управління регіональної статистики Держкомстату України
- Управління регіональної статистики Держкомстату України
- Управління регіональної статистики Держкомстату України; НДІ статистики Держкомстату України; ІРД НАН України
- Той самий
- Управління регіональної статистики Держкомстату України; НДІ статистики Держкомстату України; ІРД НАН України
- Той самий
- Той самий
- Той самий
- Той самий

- 7.2. Впровадження уніфікованих макетів статистичних збірників регіональної статистики
- Держкомстат України; Територіальні управління статистики;
- 8. Розвиток статистичної культури населення України, державних службовців, підприємців, юридичних і фізичних осіб**
- Держкомстат України; Територіальні управління статистики;
- 8.1. Підготовка і видання навчального посібника для студентів навчальних закладів I—IV рівнів акредитації “Регіональна статистика”
- НДІ статистики Держкомстату України. Кафедра статистики вищих навчальних закладів
- 8.2. Підготовка і видання навчального посібника для учнів середніх шкіл з робочою назвою “Хочеш бути багатим — вмій вести статистичний облік власних результатів і витрат”
- НДІ статистики Держкомстату України; Кафедра статистики вищих навчальних закладів
- 8.3. Організація науково-практичних і навчальних семінарів з питань статистичного обліку
- Територіальні управління статистики
- 8.4. Вирішення питань про цільову дотацію статистичних публікацій і зниження ціни їхнього продажу
- Центральні і місцеві законодавчі органи влади
1. Закон України “Про державну статистику”.
2. *Щербина Ф.А.* Історія статистики і статистичних установ. — Вип. I. — Прага, 1925. — 278 с.
3. *Птуха М.В.* Очерки по истории статистики XVII—XVIII веков. — М.: ОГИЗ. Госкомиздат. — 1945. — 352 с.
4. <http://europa.eu.int>.
5. *Кавалец В.* Региональная статистика в системе государственной статистики / Пер. с польск. — М.: Статистика. — 1972. — 190 с.
6. *Rocznik statystyczny Rzeczypospolitej polskiej / statistical yearbook of the republic of Poland / Główny urząd statystyczny central statistical office.* — Warszawa, 1999. — 746 s.
7. Регионы России: Стат. сб. в 2 т. — Госкомстат России. — 2000. — 879 с.
8. *Акофф Р.* Искусство решения проблем / Пер. с англ. — М.: Мир, 1982. — 224 с.
9. Райони і міста Львівської області: Стат. зб. за 2000 р.
10. Статистичний збірник Львівщини за 2001 р. — Т. 2. — Райони і міста Львівщини.
11. *Осауленко О.Г., Карпов В.І., Побурко Я.О.* Сучасні проблеми організації регіональної статистики в Україні і шляхи їх вирішення / Соціально-економічні дослідження в перехідний період. — Вип. VIII: Основи формування регіональної соціально-економічної політики / НАН України. Ін-т регіональних досліджень. — Львів. — 1999. — С. 83—96.
12. *Побурко Я.О., Карпов В.І., Матковський С.О., Осауленко О.Г.* Методичні основи формування регіональної статистики // Регіональна політика: методологія, методи, практика. — Львів: Інститут регіональних досліджень НАН України, 2001. — С. 556—571.

ВСТУП

5

РОЗДІЛ 1

НАУКОВІ ОСНОВИ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

- 1.1. Базові економічні категорії — методологічна основа механізму регіональної політики (Долішній М. І., Злупко С. М.) 9
- 1.2. Генетико-еволюційна парадигма механізму регіональної політики (Долішній М. І., Злупко С. М.) 14
- 1.3. Кібернетичні засади механізму реалізації регіональної політики (Долішній М. І., Злупко С. М.) 18
- 1.4. Екогенологічні основи механізму політики сталого розвитку регіону (Долішній М. І., Злупко С. М.) 26
- 1.5. Втілення національної ідеї у процес реалізації механізму регіональної політики (Долішній М. І., Злупко С. М.) 35
- 1.6. Інституціональне забезпечення функціонування механізму реалізації регіональної політики в умовах глобалізації (Долішній М. І., Злупко С. М.) 40

РОЗДІЛ 2

РИНКОВІ МЕХАНІЗМИ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

- 2.1. Організаційно-економічний механізм регулювання регіонального розвитку (Писаренко С. М., Сімків Л. Є., Мошинець О. С.) 49
- 2.2. Сутність фінансово-економічного механізму регіонального розвитку (Писаренко С. М., Мошинець О. С.) 57
- 2.3. Інструменти фінансово-економічного механізму регіонального розвитку (Писаренко С. М., Луцків О. М., Гнатюк І. Р.) 65
- 2.4. Економічний механізм реалізації політики сприяння розвитку підприємництва у регіонах (Козоріз М. А., Смовженко Т. С., Буряк П. Ю.) 74
- 2.5. Формування механізму регіональної інвестиційної політики (Фурдичко Л. Є., Мельник М. І.) 84

РОЗДІЛ 3

**ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ
ТА РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ**

- 3.1. Регулювання регіонального розвитку в країнах ЄС
(Писаренко С. М.) 106
- 3.2. Регіональна політика у країнах Центральної Європи
(Луцишин Н. П.) 120

РОЗДІЛ 4

**РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ
ДЕМОГРАФІЧНОЇ ПОЛІТИКИ**

- 4.1. Регіональна демографія й політика — особливості становлення і розвитку (Садова У. Я.) 134
- 4.2. Особливості реалізації демографічної політики в Україні
(Цапок С. О.) 139

РОЗДІЛ 5

**МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ**

- 5.1. Суть, принципи та особливості механізму реалізації регіональної соціальної політики (Садова У. Я.) 154
- 5.2. Регіональна соціальна політика в Україні у світлі міжнародних імперативів суспільного розвитку (Садова У. Я.) 165
- 5.3. Розвиток соціальної інфраструктури та адміністративна реформа в Україні (за матеріалами областей Карпатського регіону) (Садова У. Я.) 173
- 5.4. Державне регулювання соціального захисту населення (Бідак В. Я.) 185
- 5.5. Регіональні особливості реалізації механізмів соціального захисту економічно-активного населення (Луцишин І. Я.) 190

РОЗДІЛ 6

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ
РЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ**

- 6.1. Теоретико-методичні підходи до регулювання регіонального ринку праці (Садова У. Я.) 198

6.2. Проблеми діагностико-інформаційного забезпечення механізму регулювання розвитку регіональних ринків праці (Садова У. Я.)	206
6.3. Механізми активізації регіональної політики ринку праці (Семів Л. К., Кондратюк С. В.)	213
6.4. Інноваційний потенціал регіонального ринку праці у контексті європейської інтеграції (Семів Л. К.)	223
6.5. Завдання державного регулювання регіональних ринків праці в Україні (за результатами соціологічних обстежень) (Садова У. Я., Семів Л. К., Риндзак О. Т.)	229

РОЗДІЛ 7

МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ

7.1. Передумови зміни моделей управління людськими ресурсами на рівні регіону (Семів Л. К.)	243
7.2. Людський вимір глобалізації (Семів Л. К.)	251
7.3. Соціально-економічні пріоритети економічної безпеки у контексті регіонального розвитку людських ресурсів (Семів Л. К.)	262
7.4. Перспективи регіональної політики у сфері розвитку людських ресурсів (Семів Л. К.)	278

РОЗДІЛ 8

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ МІСТ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МІСТОБУДІВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

8.1. Проблеми становлення і розвитку механізму міського менеджменту в контексті регіональної та містобудівельної політики (Шевчук Л. Т., Шульц С. Л.)	288
8.2. Стратегія соціально-економічного розвитку міста як інструмент механізму міського менеджменту (Шевчук Л. Т., Шульц С. Л., Кривицький А. Ф., Безнесюк В. Д.)	299
8.3. Генеральні плани міст у системі управління міським розвитком (Шевчук Л. Т., Шульц С. Л.)	306
8.4. Формування механізму управління санацією депресивних міських територій (Шевчук Я. В., Бережна І. В.)	319

РОЗДІЛ 9

ДЕРЖАВНА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА У ПРИКОРДОННИХ ОБЛАСТЯХ. ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

- 9.1. Теоретико-методологічні передумови формування державної регіональної політики у прикордонних областях (Мікула Н. А.) 327
- 9.2. Формування стратегії міжнародної діяльності регіону (Беленький П. Ю., Мікула Н. А.) 331
- 9.3. Механізм державного регулювання транскордонного співробітництва (Сторонянська І. З.) 339
- 9.4. Єврорегіони як найвищий рівень організаційного оформлення транскордонних зв'язків (Писаренко С. М., Сторонянська І. З.) 345
- 9.5. Основні методичні підходи до оцінки діяльності єврорегіонів (Мікула Н. А.) 350
- 9.6. Обґрунтування доцільності створення єврорегіону на території Львівської області та Підкарпатського воєводства (Мікула Н. А., Демченко В. В.) 355
- 9.7. Розвиток комунікаційної інфраструктури прикордонного регіону (Мікула Н. А.) 358

РОЗДІЛ 10

СОЦІОГУМАНІСТИЧНІ АСПЕКТИ МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

- 10.1. Людський вимір інноваційного потенціалу регіону (Вовканич С. Й., Копистянська Х. Р.) 367
- 10.2. Роль і місце інтелектуальної еліти в інноваційних процесах (Вовканич С. Й., Копистянська Х. Р., Ноджак Л. С.) 369
- 10.3. Соціально-психологічна характеристика інноваційної діяльності (Вовканич С. Й., Копистянська Х. Р.) 371
- 10.4. Соціогуманістичні чинники життєдіяльності інтелектуальної еліти (аналіз емпіричних даних) (Вовканич С. Й., Копистянська Х. Р.) 375
- 10.5. Соціогуманістичні складові механізму активізації інноваційної функції інтелектуальної еліти (Вовканич С. Й., Копистянська Х. Р.) 381

РОЗДІЛ 11

**МЕХАНІЗМ АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ**

- 11.1. Шляхи активізації регіональної науково-технічної політики (*Караванський О. В., Жук М. В.*) 389
- 11.2. Механізм реалізації технологічної складової регіональної науково-технічної політики (*Соловей Л. С.*) 396
- 11.3. Інформаційні технології регіонального розвитку (*Шевчук А. В.*) 407

РОЗДІЛ 12

**МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ
ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ: СУЧАСНИЙ СТАН,
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ**

- 12.1. Поняття регіональної екологічної політики та принципи її реалізації (*Кравців В. С.*) 414
- 12.2. Класифікація інструментів регіональної екологічної політики (*Стадницький Ю. І., Кравців В. С.*) 426
- 12.3. Ринкова інфраструктура у сфері екологічної політики та екологізація системи оподаткування (*Стадницький Ю. І.*) 434

РОЗДІЛ 13

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
І МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ
В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ**

- 13.1. Адміністративна реформа та перспективи розвитку місцевого і регіонального самоврядування (*Писаренко С. М., Сімків Л. Є., Куйбіда В. С.*) 445
- 13.2. Принципи і методи взаємодії державного управління з органами місцевого самоврядування (*Фрис Р. Д., Даниленко О. А.*) 454
- 13.3. Особливості взаємодії державного управління з органами місцевого самоврядування у сільській місцевості (*Фрис Р. Д., Даниленко О. А.*) 465

РОЗДІЛ 14

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ
СТАТИСТИКИ В УКРАЇНІ** (Карпов В. І., Побурко Я. О.,
Матковський С. О., Бережна І. В.)

14.1. Основні визначення	479
14.2. Сучасний стан регіональної статистики	482
14.3. Основні положення концепції і заходи щодо напрямів розвитку регіональної статистики	489

Наукове видання

**Долішній Мар'ян Іванович,
Злупко Степан Миколайович,
Вовканич Степан Йосипович та ін.**

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА І МЕХАНІЗМИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

**За редакцією акад. НАН України
М.І. Долішнього**

Київ, видавництво “Наукова думка”

Редактор *В.Д. Мозолєвська*
Художник *С.П. Муштенко*
Художній редактор *Є.І. Муштенко*
Технічний редактор *Т.М. Шендерович*
Коректор *В.М. Яценко*
Комп'ютерний набір *В.Г. Каменькович*
Комп'ютерна верстка *Л.М. Каткової*

Підписано до друку 20.01.2004. Формат 60×90/16. Папір офс. № 1.
Гарн. Таймс. Друк. офс. Ум. друк. арк. 31,5. Ум. фарбо-відб. 31,5.
Обл.-вид. арк. 31,89. Наклад 500 прим. Зам. 3—3236К.

ISBN 966-00-0079-0



9 789660 000797 >

Оригінал-макет виготовлено у видавництві
“Наукова думка”.

Р. с. № 05417561 від 16.03.95
01601 Київ 1, вул. Терещенківська, 3

АТ “ВІПОЛ”

03151 Київ 51, вул. Волинська, 60